

Peter Skuhala. —
— Popevke.

Dr. Slavice ✓

Bodi Vám v spomín
Slavce učín sín !

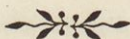
Litomer 11. septembra 1907

Peter Kuchala
mladší

Peter Muhola

Popevke.

Po muropoljskem ali panonsko-slovenskem
narečju zložil

PETER SKUHALA,

duhovnik nemškega viteškega reda in župnik
velikonedeljski v pokoju.

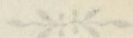

1907.

Samozaložba. — Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

44735a

Pobevke.

Po mureskojskem ali panonsko-slovenskem
narečju zložil

PETER SKUHALA

Ljubovnik nemškega vitezkega reda in župnik
velikonečeljski v poborju.

0310/1950

Samozatočenie: Cesta v Maribor

Iz naroda za narod.

Gvo ti, miljeno slovensko, zlasti muropoljsko ljudstvo, šopek cvetk, ki niso umetno odgojene v vrtnarijah, marveč so vzklike in razcevele na priprosti vaški gredici, evo ti šopek, spleten iz ljubkih popevk v ljutomerskem narečju!

Zbirko popevk izdamo, da pride v roke kmečke in delavske, da si tudi težak z nedolžno pesmijo, ki mu v domačem narečju gladkejšje teče iz srca, more začiniti in ohladiti svoj tuintam neznosni položaj. Izdamo pa te popevke, če ne za občinstvo, ki rado sega le po umetnem pesništvu, a vendarle tudi za razumnike, zlasti za jezikoslovce, ki bodo v tem narodnem blagu iztaknili marsikaj zanimivega. Zahteva časa je, da se vsak jezik izpopolnuje. Tudi naša mila materinščina se krasno lika, a vsled tega vendar ne smemo popolnoma prezreti in pozabiti, kako lepi izrazi in posebne oblike so živele koncem devetnajstega stoletja med muropoljskimi Slo-

venci. Hvaležni moramo biti, da nam je tukajšnji rojak, vpokojeni g. župnik Peter Skuhala v obilici ohranil naše lepo narečje v pesniški obliki. Pevec, ki sede za kmečko mizo, pevec, ki stopi v krog viničarjev, da zapoje z ubogimi trpini v razvedrilo, ta pevec je že omenjeni zaslužni vpokojeni g. župnik Peter Skuhala. Zibelka mu je tekla v imoviti kmečki hiši na Cvenu pri Ljutomeru, kjer je dne 28. junija l. 1847. zagledal luč sveta, torej obhaja letos svojo šestdesetletnico. Leta 1859. je dovršil domačo šolo v Ljutomeru, nato pa doma hlapčeval, medtem ko so se njegovi prijatelji izza ljudskošolskih klopi podali v Maribor v srednje šole. V počitnicah so ga stari znanci kaj radi obiskovali in se z njim kratkočasili, ko je pasel kobile. Ker so ga radi njegovega odkritosrčnega in šaljivega značaja ljubili, in bi ga za to vedno radi imeli med seboj, so ga opetovano vabili s seboj v šole. Res se jim je tudi posrečilo.

»Že prestari skor

šel sem v Maribor« ...

tako poje sam o svojem vstopu v študije. A ta čas, ki ga je Petrček preživel doma, ni izgubljen. Ravno v teh letih se je doma nasrkal ljubezni do kmečkega stanu, kateremu je kot mož posvetil vse svoje telesne in duševne moči. Gotovo moramo že tukaj iskati prvi vir in vzrok teh popevk.

Ko je bil l. 1868. kot sedmošolec potrjen v vojaka, je moral k 47. polku Hartung v Trst. K sreči je ravno takrat stopila v veljavo postava o enoletnikih in na podlagi te je bil na dopustu do zrelostnega izpita. Po maturi l. 1870. je nastopil vojaško službo v Gradcu, obenem pa obiskaval bogoslovska predavanja na vseučilišču, kolikor mu je to dopuščala vojaška dolžnost. Vojak, bogoslovec! Pomenljivo! Prav po reku Kristusovem: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega!« (Mat. 22, 21.)

O pustnem času l. 1872. je bil sprejet v bogoslovje v Mariboru, kjer je dovršil bogoslovne nauke l. 1874. in bil posvečen v mašnika. Svoje veselje izraža z besedami:

»Zdaj drugoč sem šel,

Nikdar tak vesel,

V cerkev Boga zvat

V dolgoj robači.«

Novomašnik je bil nameščen kot pomožni duhoven oslabelemu g. župniku Gašparu Zupanc pri Sv. Miklavžu pri Wiederdriesu v starotrški dekaniji. Ko se je župnik preselil na župnijo k Sv. Petru na Medvedovem selu, je postal provizor, in kot tak je bil sprejet v nemški viteški red. Le-ta ga je poslal za kaplana k Sv. Miklavžu pri Ormožu. Čuden slučaj! Večkrat skimava in pravi: »Od enega Miklavža k

drugemu, od enega Gašpara k drugemu. Tudi pri tem Sv. Miklavžu je župniku Majheniču bilo ime Gašpar. Pozneje je imel kaplana Gašpara Kačičnik. Več Gašparov takrat v celi škofiji ni bilo. Oba župnika Gašpara sta bila ordinirana l. 1847. jaz pa istega leta rojen. Od koroške meje sem bil premeščen na Ogrsko. Res zanimivo!«

Leta 1882. je miklavžeški kaplan Peter Skuhala bil imenovan za župnika v Središču. Odtod se je leta 1885. preselil k Veliki nedelji, kjer pa je po desetletnem plodonosnem delovanju 1. novembra 1895. vsled bolehnosti moral stopiti v pokoj.

Bil je goreč dušni pastir. Povsod, kjer je služboval, zlasti pri Veliki nedelji je zapustil neizbrisne sledove svojega skrbnega in vestnega delovanja. V Središču in pri Veliki nedelji je obhajal sv. misijon, nekaj redkega v istem času. V Središče je povabil gg. o. jezuvite, k Veliki nedelji pa štiri lazariste iz Celja. A čudno! Superijor g. Horvat je bil pred leti kaplan pri Veliki nedelji in je stanoval med sv. misijonom ravno v tisti hišici, kakor poprej kot kaplan, kar ga je posebno razveselilo; g. Jaušovec je bil doma pri Veliki nedelji, ne daleč od cerkve, g. Macur je v Mariboru z njim stanoval kot dijak, dokler ni bil sprejet med lazariste na Francoskem, g. Geršak pa je bil njegov so-

učenec na gimnaziji. Osebito je slovel kot pridigar, ki je vedel iz strun ljudske duše izvabiti primerne glasove. Zato pa so ga gg. sosedge kaj radi vabili kot priložnostnega govornika. Navdušenja za sveto delo v vinogradu Gospodovem si je hodil iskat na slavna božja pota. V Rimu na grobu svojega godovnjaka sv. Petra si je krepil vero, ob massabielski skali v oddaljenem Lourdes-u pa se mu je srce razvnelo v otroški ljubezni do nebeške matere Marije.

Kakor se ptica rada vrača v svoje gnezdo, tako se je tudi on vrnil v svojo rojstno župnijo ter se naselil v prijaznem trgu Ljutomeru, kjer še zdaj živi v svojem prijetnem tuskulu.

Pesnikovati je poizkušaval že kot gimnazijec, in je res v 6. šoli dobil iz Schillerjeve ustanove 5 gld. kot nagrado za najboljše pesniške poizkuse. V dušnem pastirstvu mu ni preostajalo časa, se baviti s popevkami. Zibelka teh popevk je Ljutomer, kjer živi zopet svoj med svojimi. Bog daj, da še mnogo let, če ravno tuintam hudo boleha!

Popevke se ozirajo na vse mogoče priložnosti in bodo dobro došle, zlasti ljutomerskim okoličanom, ki tako radi in lepo pojejo. Slovensko ljudstvo, tebi so vzete iz srca, gotovo bodo našle pot do tvojega srca! Iz naroda za narod!

Janez Ev. Kociper,
kaplan ljutomerski.

Gda sen mali bijo.

Gda sen mali bijo
Lüšno je bilo,
Da sen mleko pijo,
Beli močnik jo,
V robači sen skako,
Glasno se smijo,
Trala, lala, lala, lo.

Držo sen za janjko
Materi se jas,
Se potekno v planjko,
Opo na obraz,
V blati sen se koto
Ves poštrofani,
Trala, lala, lala, li.

Jaho sen rad jako
Kunja s šibe jas,
Žjin po trati skako,
Hrzo sen na glas;
Lüšno je jahati
Inhaha juhé,
Trala, lala, lala, le.

Platno sen süšijo
Polek škafa sto,
Puf sen v škafi bijo
Pijo sen vodo;
Br br br frfralo
Mi je nad glavoj,
Trala, lala, lala, joj.

Mlado puro, dabjo,¹
To ponos je moj,
Plavati navadjo:
Hajdi v mlako žjoj!
Pa se mi zaleje,
Ti parteka ti,
Trala, lala, lala, li.

Šteli so me mati,
Skrita za voglon,
Šibicoj našgati,
Gda ja prišo bon
Ja pa sen se strašjo
Vujšo hahaha
Jihov **Peter Skühala.**

¹ da bi jo.

Dren.

Hujdič je Boga prosa, No, tan hujdič je čaka,
Je prosa za drevó, Veseli čaka sad;
Si sad od dreva sprosa, Pa lačen je zaplaka,
Ki prvo cvelo bo. Zagutja ga je glad.

Pa vište, tan pri brvi, Gda vtraga bo me dela,
Ge pot se zavrti, Zapeja bon si pa,¹
Rascveja dren je prvi, Pres dela nega jela,
Pod juga leže si. Pod dren bi ležat ša!

Na Cven.

Če si ne gizdav — Lübi prijatel,
Zbiksaj si črevleke — Hlače natekni;²
Pruslik skrtači si — Sükjo obleči,
S kapoj pa krznatoj — Glavo pokri.

Vzemi še palco — Ino cigare,
To pa ti že poven — Idema k fajn lüden;
Radi veseli so — Vsegdar pošteni,
Radi postrežejo — Svojin, to ven.

Püconja mali — Ali korajžen,
V žepi ma srebrne — V škrinji pa zlate,
V kleti ma sodov sto — Dodna naletih
Rujnega vinčeka — Kaplo slatko.

Jemi je sosed — Miren Bohinec
Dva ma un kmetička — Grün̄ta, bogat je,

¹ pa = opet.

² Nekdaj so si moški hlačnice zaugnoli, kakor nogavice, in si jih nateknoli na noge.

Pa še si fajfco — Dedek prižiga
Vrli pa penezni — Dêbel Slavič.

Sredi na vesi — Lepo pri cesti
Rajhova hiža je — Sciglon pokrita,
Ocot¹ odišli so — Velki gospodje,
Duma pa virti zaj — Hanž njihov brat.

Skühala Mica — Je med sosédi,
Kera na pamet zna — Stare pravice,
Braniti kmeta zna — Gda je potrebno,
Gda jin za pašnike — Hüdo že gre.

Izda² še eden — Ne je ti zadji,
Rožic ma pisanih — Lepo dišečih,
Vogradi lep vlnjak — V priličnen redi,
To ti je Pušenjak — Skrben Tomaš.³

Eden je Janes — Drügi je Jožef
To pa na Moti sta — Rajha bogata,
Rada te vzemeta — Notri pod streho,
Če se od žeje ti — Grlo süši.

Kaj pa še Mürsa — Plemič na Krapji,
V štali ma žrepčeka⁴ — Ne mu enaki,
Polek devet kobil — Pa še žrebeta,
Pozna ga širom svet — Hvali cement.

Hopsasa Peter — Zaj si med jimi!
Le se prekrižaj, paj — Žüpaj' na mizi,

¹ ocot = odtod.

² izda = še.

³ nadučitelj.

⁴ prodal ga za 1400 fr.

Pura pa in puran — V peči se peče,
V globokoj riglici¹ — Teče že mast.

Tan pa na peči — Mastna gibanjca,
Polek je krapca dva — Sline mi delata,
Mica Slavičova — Nan jih že reže,
Polek zahuška si — Glasno juhe!

Tak je po redi — Lübi Slovenci,
Delajmo radi mi — Greha se bojmo,
Kaj pa pridelamo — Slobodno jemo,
Slobodno pijemo — Vince slatkó.

Vidiš prijatel — Kak je veselo,
Ven da ti žo² ne bo — Ka si me bogo,
Spozno poštene si — Cvenske rojake,
Rad boš šo, to pa znan — Odzda na Cven.

Gda še mala sma bila.

Negda gda sma mala bila,
Rake³ v küp lovila sma,

¹ Živad so tako pekli: Vzeli so dve riglici. Ena je stala, druga je bila položena na to. Na tej je ležala goska, puran, ali krvavice, in mast se je cedila v spodnjo.

² žal.

³ Nekdaj je bilo veliko rakov v naših krajih. V vsakem potočecu in grabi so se nahajali. Nekega dne, katerega leta se ne spominjam več — pa so plavali mrtvi po vodi, kakor v jeseni listje. Še se nahaja neko menjšo pleme rakov, tuintam v kakej grabi, pa tudi že zginjavljejo, in če jih spustiš v druge potoke, preminejo, kakor so prejšnji. Naši potomci in zanamci bodo raka poznali le po imenu.

Vküp na pašo sma gonila,
Gda še mala sma bila.

Vküp pri ogji sma sidela
Pa tolažila se paj,
Če kramperov nesma mela,
Da bi si jih spekla kaj.

Franček, Petrek sma si rekla,
Gda še mala sma bila,
Pa karuzo sma si pekla,
Glasno si popevala.

Če pogače sma imela,
Gda sma v šolo hodila,
Kak pač rada sma je jela,
Gda še mala sma bila.

Ja pa, gda sma mala bila,
Pa po Müri plavala,
Kak sma te se veselila,
Da še zdrava sma bila.

Pa oba sma zapüstila
Svoj domači lübi kraj,
Negda, gda sma mala bila,
Britko to je bilo paj.

V drüge kraje sma odišla,
Lübe mame ne bilo,
V lücke¹ roke tan sma prišla,
Nama hüdo te je šlo.

¹ v tuje.

Pa sma itak vse prestala,
No sma vse pozabila;
V letah moža sma postala,
Dela se navadila.

Resen nesma paj bogata,
Pa možato delama,
Če ga nega v mošji zlata,
Se za to ne brigama.

Naj bi samo veselilo,
Če bi z mamo hodila:
Da bi, kak je negda bilo,
Gda še mala sma bila!

Rihtar.

Gda za rihtara zvolili
So me naši moži vsi,
Te sen močno jas se štima,
Da sen lepe hlače ima,
Nove črevle pa na rum,¹
Takak moj gospocki kum.

Hoda sen v hraščico gledat,
Ge bi kaj želoda blo,
Da bi ga lüden odali,

¹ Takrat so nosili črevlje na kverd pa na rum. Na kverd so bili prosti črevlji. Črevljar je znotrajni in zunajni podplat z oglavom vred sešil, to je bilo na kverd. Na rum: Z notrajnim podplatom se je sešil močen remen, in za ta remen zunajni podplat. To so bili gospocki črevlji.

Potlan¹ pišence glodali,
Pa še vino k coj pili,
Ve² to kasa vse plati.³

Hodja sen po poli merit,
Če za meje ge je šlo.
Rihtar more merješ biti,
Sakemi pa prav včiniti,
Te pa lahko v krčmo gre,
Da ne pije skos vode.

Tü sen hoda, tan sen hoda
Pa drgoč sen v krčmo ša,
Tan pajdaši so že bili,
S kerimi smo ga pa pili,
Da pijani smo bili,
Ka po cestah smo spali.

Žene so hodile iskat,
Ge bi se kotali mi.
Zbürklami so ga štohale,
Ge so kerega zvohale,
Doklič⁴ se ne prebūdi,
No pred babami zbiži.

¹ potem.

² saj.

³ Takrat je bilo na Murskem polju veliko hrastja, ki je kaj rado rodilo. V občinskih šumah so želod po dražbi prodajali. Potem so šli izvoljeni v krčmo in si postregli, za občinski denar. Želod v grofovskem logu, ki ga ni več, le cvenske njive »Podlogom« še hranijo spomin — so nekateri skupno kupili za žir. Napravili so si v logu hleve. Pastirji so ostali s svinjami v šumi do pozne jeseni. Prav dēbele so prignali domu. Tega še se malo spominjam sam.

⁴ doklič = dokler.

Tak sen dela, tak sen pija
 Celih osen, deset let.
 Doklič krajcare sen ima¹,
 V krčmi žjimi sen se štima,
 Zaj pa néznan, kaj to bo,
 Da neven več kan domo.

Včera dimo so odgnali
 No za joj pa še prase.
 Malo dimo smo dojili,
 Sira mleka smo dobili,
 Da živeli smo se vsi,
 Ki pri hrami smo bili.

Prase velko neje bilo,
 Pa za krmiti še že,
 Zaj pa zlodi ga je vzeja,
 Ka jas špeha nemo meja,
 Da ga zütra že oda,
 Ta gospocka šentana.

Še kokoši tri sen ima,
 Ki so jajca nesle nan,
 Ena šepasta je bila,
 Drüga gošče je valila,
 Tretja kumaj skokoda,
 Že jo Strmec² v rokah ma.

Pur pa rec pa nesen ima,
 Ka bi mi odali je,
 Ve puran bi mi pogina,
 Da karuze nesen ima,

¹ imel

² policaj

Reca pa za jin bi šla,
Če joj jesti ne bi da.

Künšt pa joj je jesti dati,
Če na hiži nega nič.
Odkod pa bi tudi prišlo,
Da na njivi nič ni gvišno,
Da je nesen nanjč¹ ora,
Odkod pa bi Bog te da.

Streha že mi rebra kaže,
Pa še slame neman nič;
Letos bi jo rad pokrija,
Ka bi v sühoj kuči bija,
Dere² z neba deš kapla,
Pa pres slame se ne da.

Dozda sen si šampet vlača
V kot, ge mlaka stala ne,
Zaj pa rüšt se je poruša,
Ka sen kumaj s kuče vuša,
No po hiži širom gre
Do kolena že vode.

Oj prelüba moja žena,
Hodma zaj pot hüto spat;
Tan povsod še skos ne teče,
Soha resen že trepeče,
Kera streho gor drži,
Pa do zütra še zdrži.

Zütra pa že nede naša,
Da so nan odali vse.
Pa bon zvüča se meštrije,

¹ niti.

² dere = kadar.

Küžnarije al krzni je,
Te drgoč de hopsasa,
Lüba žena, za oba.

Oj ne joči se tak, Bara,
Ve pomoči se ne da,
Če so nama vse odali,
Dimo, prase so odgnali,
Ve še mija sma oba,
Ki se lepo lübima!

Žena nosi hlače ali Videk jaše lintvorta.

Bumtadrata bumtadrata,
Haha, haha tralala!
Tan po vesi pozavčina,
Gor do guta puna vina,
Bumta bumta bobjata,
No špajsnice vganjata.

Mlada Lujzika se ženi,
Gruba¹ pa bogata je,
Gostüvanjščake ziskavle,
Na gostüvanje pozavle,
Tüdi mati ma skrbi,
Pa se venda² veseli.

Jeni moš pa mali Videk
Tan po dvori žalosten
Hodi, hodi, išče hlače,
Da ma lükjaste že gače,
Sran ga je, ga to boli,
Hlač pa venda ne dobi.

¹ lepa.

² vendar.

Pa je priša stari cigan
 Proti jemi ta na dvor,
 Pa mu reče, no ga pita,
 Buča ciganova zvita:
 Kaj pa Videk nemaš hlač
 No nobenih celih gač?

Aj ti cigan, kaj mi praviš,
 Viš ka mene to boli.
 Sen od jütra do večera
 Iska hlače od čemera,
 Pa jih nigdar nigi ne,
 Ge so skrite zlodi ve.

Bo gostüvanje pri meni,
 Lujziko mi ženimo,
 Dvakrat, trikrat sen že prava,
 Bon gospocki se oprava;
 Vraže hlače pa jih ne,
 Ge so skrite, što to ve.

Hlač le, Videk, več ne išči,
 Tak mu cigan zaj pove.
 Hlače nosi tvoja žena,
 Ki je v kitli preveč lena,
 Samo v hlačah tak biži,
 Ka povsot te dol dobi.

Moga iti bi v gorice,
 Pa v bregüşah me je sran.
 Miljon baba herdegata!
 Bon joj ritko raspečata,
 Ka de rüčala kak vol,
 Če si hlač ne sleče dol.

Videk, Videk, nanjč ne misli,
Ka ti sleče hlače gda.
Take ženske, močno zvite,
V kožo majo hlače všite,
No zanehtane v kosti:
Dol jih nihče ne dobi.

Kaj pres hlač pa čen včiniti,
Gda do prišli k nan gostje,
Na gostüvanje pozvani,
Sami mladi pa štimani?
Rajši v Müro odbižin,
Kak pres hlač še več živin.

Tega pa ti neš naprava,
Püsti ka te podvüčin!
Sleči lükjaste si gače,
Pa če maš kaj sühe kače,
Če je nemaš, se dobi,
Na bregüšnjak jo zeši.

Rožnkranc še v žepi meti
Tüdi moreš, žegnani.
Drügač nemreš nič včiniti,¹
Neti žene zanoriti,
Tega pa od me dobiš,
Če mi deset ranjš platiš.

Gda te prolenka zaklali,
Pa namoči gate v krv,
No telico si zajaši,
Gate joj pot rep pripaši,
Lepo si jo zasedlaj,
Pa po vesi žjoj vbegaj!

¹ zacoprati.

Bol de bežala telica,
 Bol de baba cvilila;
 Bol de bližala se lesi,
 Tan na kunci vaše vesi,
 Bol de una javkala.
 Bol de britko jokala.

Tan pri lesi pa dol skoči,
 Tele pripni za soho,
 Primi gače, trikrat vdari
 Gor po lesi, če magari
 Se ti para razleti,
 Nič te naj to ne skrbi!

Te pa skoči na telico
 Naglo jaši jo dumu
 Z gatami po ženi vdari
 Trikrat, trikrat po omari,
 Te do hlače pale zje,
 Ti pa hitro smükni vje!

Bilo je v soboto rano,
 Videk v štaló pribíži.
 Celo noč ne moga spati,
 Kak bo moči zasedlati
 To telico šentano,
 To po glavi mu je šlo.

Da je Videk močno künšten,
 Itak znano je bilo.
 Če že neje moga spati,
 Pa je dobro zna sedlati.
 Se na tele zakadi,
 No po cesti žjin zbiži.

Pa se zdere sosed mladi:
Hote, hote gledat vsi!
Vište! Videk je znoreja,
Ki gostüvanje de meja,
Na telici gor sedi,
No po cesti žjoj beži.

Pa je bila to telica,
Da joj para ne bilo,
Skoči, brsne, glasno bêkne,
Videk padne, milo jekne,
V glavi se mu zavrti,
Tele pa dumu zbiži!

Vse je bežalo is hiže,
Tak na dvori zašümi:
Glasno lajala je psica,
Vskok je bežala telica,
Naglo v štalo pribiži,
Z gačami krvavimi.

Stara prva je na dvori,
Pa jo gratalo je sran —
Vidi glavo sühe kače,
Všito na krvave gače,
Misli, misli, kaj je to
To za resen coper bo.

Što le to je nan naprava,
Što bi rad zacopra nan?
Tega pač bi rada zvedla,
Vse bi farmeštri povedla,
Zütra že bi v farov šla,
No bi ga zatožila.

Ge naš oča pa že hodi,
Da ga nigdar nigi ne?
Od vmajosti bo zasmrda,
Ti mrcina, zgaga grda,
Za pečjoj pa mrha spi,
Pravi mati Lujziki.

Moš pa je na cesti leža,
Da se neti gena ne,
Rad bi bija že pri lesi,
Tan na kunci tiste vesi,
Tü leži pa zdrüčeni,
Se za hlače žalosti.

Pa je bija sosed Šima,
Pravi Šümen, no šegav:
Trogare si zbere ročne
Čehe¹ mlade, same močne,
Ka so nesli Videka,
Un pa v stranjšico igra.

Gda so prišli ta do duma,
Šümen glasno zakriči:
Hote ali si po jega,
Jako zdrüčenega vsega,
Jaha van je lintvorta,
Pa premalo šol ima.

S črne šole pre dijaki²
Take samo jašejo.

¹ fante.

² Bogoslovci. V Zagrebu je bila bogoslovnica po zunajnem črna. Odtod so dobili bogoslovci ime: S črne škole dijaki. Le ti so imeli pravico lintvorta jahati. Lintvort je bival v vodi, v kakej globokej jami. Tja je šel š črne škole dijak. Na hrbtu je nosil kanjer, torbo, v njej

Jega pa je spotra vsega,
Kajti un ne razmi tega,
Zaj pa de za vsegdar zna,
Gda je jaha lintvorta.

Nede kunca pravi stara,
Špota no sramote že?

uzdo za lintvorta, v roki pa velike črne knjige. Kraj jame je hodil, in molil iz knjig, dokler ni lintvorta »dol zmolil«. Dolgo je trajala molitev, ko skoči na breg strahovita kača. Dijak jo vdari s knjigami po glavi, na mah je zginola v jamo. Moli dalje. Opet skoči lintvort na suho, že na pol žrebe, »cūzek« je pravilo ljudstvo. Včari ga s knjigami po glavi in zgine, kakor popred. Moli naprej. Konečno skoči lepi cūzek na suho. Hitro mu dene vūzdo na glavo, in skoči nanj. Cūzek se vzdigne z dijakom v oblake. Bliska se, gromi in treska, pa toča klesti, koder letita hitro kot blisk.

Ni čuda torej, da je ljudstvo take dijake zelo čislalo, in njim rado postreglo. Navadno so prosili za kisilino, kisilo mleko. Kaj radi so to pravljico zlorabili šaljivci. Torbo na rami, iz ktere je gledal kos navidezne uzde je vstopil, če je pretila nevihta, v kako hišo, in poprosil kisiline. Če mu ženka ni postregla, ji je zažagal s točo, in nejevoljen odšel. Čestokrat se je primerilo, da je takrat toča res potolkla, saj je bila že blizu nevihta. Gorje ženki, če se je zezvedlo, da dijaku ni postregla, in da se je zezvedlo, za to je dijak že priskrbel.

No, pravi jezdec, pa je jezdil lintvorta dalječ v jutrove dežele, kjer je solnce tako pekoče, da morajo ljudje nositi pod jezikom kos lintvortovega mesa, drugače od žgeče vročine pomerjejo. Tako meso je torej zelo drago, in se lahko proda. Po dovršenem poslu si vleže dijak na šibnato metlo, zaspi, in se doma prebudi čil in zdrav.

Ko sem bil še deček, je bila ta pravljica tako znana, da jo je poznal vsaki otrok. Navadno pred nevihtoj so jo pravili starejši možaki, ki so ali sami gledali, ali pa so jim povedali, ki so videli, kako molil. Kako se je godilo, kadar je s črne škole dijak lintvorta »dol molil«, kako zvesto smo poslušali otroci take pogovore, si pač lahko mislite!

Vi hujdobe nevošlive,
Vi mrcine, vse črvice,
Kaj se norca delate,
Proč se mi poberite!

Reče cigan, pa se smeje,
Ki je tan za voglon sta:
Rajši baba sleči hlače
Pa mu speči prhpogače,
No nahrani Videka,
Ki že dugo neje ja!

Naša zabava.

Za časa dekana Skuhala, kaplana Brgleza in Weixla.

Sen ravno si seja dol k mizici jas,
Žganjke sen jeja pa malo klobas;
Svinsko skühano vüho,
Repe malo no meso,
Pa mi prinesla je faroška glas:

Zaj hitro, le hitro, le bežite k nan!
Štirje gospodi že čakajo tan:
Eden je iz Radgone,
Drügi prek iz Tišine,
Tretji in šrti pa z Marpruga sta.

Van dva sta bol veka, no eden bol mal,
Šrti bo dopa se, pun van je šal,
Mladi je kak rožni cvet,
Kak bi meja dvajsti let,
Pa van je lüšten no fleten gospod.

Un male ma črevle, pa goste lase,
Hlače ma črne, no bele zobe;
Jezik hitro mu leti,
Kak kolo se mu vrti,
Gda le un zine, mu vse se smeji.

Sen hitro poprava si malo lase,
Črevle no sükjo potegna na se,
Spija nekaj drapeša,
Ka mi več korajže da;
Te pa nabrüsä sen svoje pete.

Se Bajksl veseli mi proti smeji;
Šümen počasen, pa dekan kriči;
Brglez pa po vino gre,
Ekstrafläšico za me,
Novëga, slatkega prnesa bo.

No, kaj mo začeli gospodje zaj mi,
Resen veseli da gnes bi bili?
Čakaj Peter Šümen ti,
Ka si pogučimo mi,
Potrpežljivosti vüči se ti!

Je miza že bila pripravljena tan,
Z Beča je prišla, že dugo to znan;
Mela štiri je vogle,
Noge poletirane,
Stala je trdno, se genola ne.

Na vogli omare so karte bile,
Hitro je Bajksl mlad segna po je:
Srce dene prvo ta,
Küfo je nasproti dja,
Želod na levo, na pravo tarok.

Hajd! što bo na prven, no što bo za jin,
Vlečite karte, prostore delin!
Prvi vleče Marpružan,
Drügi pa gospod dekan,
Peter ma küfo, no Brglez tarok.

No mešaj zaj Peter, pa potli ga pi!
Brglez tarok ma, naj drügi deli!
Meni ravno zaj diši,
Potli lahko piješ ti;
Šümen, ne vidiš, predignoti maš!

Sen prvi, jaz zoven, tak Brglez veli.
Čakajte malo! dekan se zglesi;
Naj pogledan, kaj vse man,
Te poveda še bon van:
Trojko bon igra, da prvi dobin.

Je prve un küpa, preslabe mu so;
V drügh je misla, kaj bojšega bo.
Kumaj drüge v rokah ma,
Čemerren je vrže ta,
Segne po prve, so drüge za nič.

Honerje man dvoje, pagat no tarok;
Začnimo ali, pomagaj nam Bog!
Čakaj malo da, dekan!
Reče glasno Marpružan:
Kontra dan igri, no kontra pagat!

Hü batina tüta no, kaj bo pa zaj!
Küpa si trikrat, če zgüba boš paj!
Peter Šümen muči ti,
Ki pri kartah zadji si,
Keri je prvi, naj karto vün da!

Ste dobro zadeli, ha, kral bode moj;
 Drügega vün dan, da ne bode tvoj,
 Reče Brgles: Peter van
 Nigdar več cigar ne dan,
 Kaj jin igrate vi Šümen v roke.

Zaj zadja je pala, no pagat je naš,
 Štela sta Brgles no dekan na glas.
 Lepe karte so bile,
 Pa so me zanorile,
 Reče igravec pa mirno plati.

Le pite zaj Peter, vi, Peter gospod,
 Ve vas mi štimamo radi povsod!
 Če vas tüdi skregamo,
 Pa drgoč si dobri smo,
 Trčimo ali, naj Bog vas živi!

Petrek, Franček sma si rekla,
 Gda še mala sma bila;
 Pa karuzo sma si pekla,
 Glasno si popevala.

No, Bajksl, vi Šümen, kaj pojete zaj,
 Keri ma karte, naj meša jih raj,
 Vi pa nas ne motite,
 Tan si rajši sedite,
 Doklič ne pride še vrsta na vas!

Oj batina palca, zaj trojko man jas;
 Küpa sen lepo, no, ve je že čas.
 Dosta neman, pa de šlo,
 Če zadeja prvi bo;
 Mrhava para že dobro ne gre.

Le čakajte Peter, zaj nesemo vas;
Krala zaj vün dan, še todi de naš,
Para, para, tü de ša,
Če še toti küfo ma —
Šalinska lesa, zaj pagat je fuč.

Sen dostikrat prava, no rečen še zaj,
S pagaton Peter sramüje se naj!
Deset če tarokov ma,
Bo gotovo zgüba ga —
Prle pa kontra paj zgüba si ti.

Hopsasa Peter, zaj si med jimi,
Le se prekrižaj, paj,
Žüpaj' na mizi,
Pura pa in puran
V peči se peče,
V riglici globokoj teče že mast.

Ha, Mica prinese nan nekaj klobas,
Jüžina to je vesela za nas.
Jas sen doba tišlara
Pa sen malo vünta ša,
Priden, pa vgrünt so pojeli že vse.

Nan pa rajši eden vsaki četrtek
Dobrih krvavic ponüdi v slatki tek.
Ge je moj klabük?

Ne hote, ne hote vi Peter dumo!
Bajksl še prnesa svojega bo,
Ja seveda, s praznega,
Takak Brgles s punega,
S praznih ne teče, a pun je zabit.

Kak je Miško ženo znora.

Gda je Miško se rodija,
Te je gosti dežek ša,
To pa takšin je na škodo,
Majo vino raj kak vodo:
Da ti je pijanec pre,
Keri v deži zleže se.

Veki je po cajti zrasa,
Raven je kak sveča sta,
Stopa ti je kak soldati,
Zna kositi, zna orati,
Ba najlepši je pajbar;
Žmetno bi mu najša par.

Doklič ledičen je bija,
Rad je včasi v krčmo ša,
Da je bol korajžen bija,
Rad je malo vina pija.
Kak je vzeja Katiko,
Pa mu to je minulo.

Božati je una znala,
No ga lepo küšnoti,
Vešte to pa neje šala,
Vse van žjega je zdrdrala:
Virstvo vso joj zroke da,
Gda gaj para küšnola.

Vsega bon ti Miško dala:
Piti, jesti no tobak,
Pa še bon te v krčmo gnala,
Bon za slatko vince dala,
Pa pečenko küpila;
Tak mu je obečala.

Pa van je previda Miško,
Ka gaj' Kata znorila,
Zaj ga griva, pa prekesno,
Kak mu vguti je že tesno —
Rad bi grlo zmoča si,
Pa nanjč beča ne dobi.

Samo to še ga tolaži,
Ka na sejen hodi un,
Te še si je nekaj skrija,
Ka je enčas lahko pija;
Pa še to je Katica
Nekak šenti zvohala.

Več na sejen nede hoda,
Je pri sebi sklenola.
Miško misli ka sen nora,
Pa me nede več zanora!
Sama bon na sejen šla,
Ka mi nede penes kra.

Jünčeka sta mela v štali,
Pa si zmisli Katica:
Jünci boma par kupila,
Lepe peneze dobila;
Ve za par se več dobi,
Če so lepi jünčeki.

Zütra de Veržeji sejen,
Ša bon para kupivat;
Miško od veselja reče,
Kerega že v guti peče.
Nedeš Miško, jas bon šla,
Pa mu reče Katica.

Tota nede, tota nede,
Tak šaj' nigdar ne bilo;
Ve to moja je pravica,
Zvite dlake ti lisica,
Zütra gda ob štireh bo,
Zbüdi mene, tak veš bo!

Ve ma zütra rano vidla,
Miško, zaj le slatko spi!
V jütro pa ga ne zbüdila,
Hlače, sükjo mu je skrila;
Tiho se je zmuznola,
Miško pa je slatko spa.

Že skos okno sunce sija,
Gda se Miško prebüdi;
Skoči s žole,¹ išče hlače,
Sükjo, pruslik, pa le mače
Lepo v koti tan leži,
Ge so črevli skos bili.²

Kata, Kata, zlata Kata,
Kata, Kata, Katica!
Zove, pa po hiži skače.
Prosi, žena, daj mi hlače!
Pa se Kata ne zglesi,
Da je že na sejeni.

V koti stala je omara
Žuto poletirana,
Hitro Miško ključ obrne,
Vse poišče no razgrne,
Najde janjke, nekaj žlic,
Robce, fürtoh, drügo nič.

¹ postelje.

² vedno.

Žalostno se Miško v žolo
Te skobaca pa nazaj,
Misli, misli pa se joče,
Tečejo mu soze vroče;
Rad bi ša na sejen pač,
Pa ne vüpa si pres hlač.

Pa mu prišlo je na misel,
Da opravi v žensko se.
Hitro janjko si obleče,
Ki z omare jo privleče,
Robec šej' na glavo dja;
Pa je že pred špeglon sta.

Aj te deno, babaj'baba,
Samo ka mostače ma.
Hitro bi me vse poznalo,
V kajho bi me lüstvo gnalo,
Reče Miško žalosten,
Bledi kak nastrügan hren.

Se drgoč obrača v žoli,
Pa si dobro zmisli un:
Proč so jegovi mostači,
V časi je bilo drugači,
Ves je drügi, kaj bi ne,
Ve se san več pozna ne.

Pa drgoč se je obleka,
Je drgoč pred špeglon sta.
S špegla se mu ženska smeje,
Lepa, kaj bi ne bi, ve je
Gizdavo opravlena,
Da svetešjo janjko ma.

Hitro si odveže jünca
Pa na sejen žene ga.
Düja, düja, jünček mali,
Ve naj nedo tan poznali,
Gledali te bodo vsi,
Radi do te kupili.

Kumaj pride do Veržeja,
Že ga küpci stavljajo:
Kelko mati ga cenite?
Žente ali, bliže prite,
Da ga bol mo vidili,
Pa mo se pogodili!

Stonoštirnodvajsti ranjški,
Vači¹ jünčeka ne dan.
Stopetnajst van damo radi,
Če te, kak je po navadi,
Dali na ti hardamaš,
Vači jünček nede naš.

Düja, jünček, hodma dale,
Hardamaša ne platin.
Bodo drügi ga kupili,
Sami hardamaš platili,
Düja, jünček, hodi, ajs,
Ve ne gunin te za špajs!

Ženska čakaj, le po mali!
Kan pa z jüncon siliš tak?
Pa se z menoj pogodite!
Kelko ali ga cenite?
Pita prava Katica,
Ki mu duma par ima.

¹ drugače.

Stonoštirnodvajsti ranjški,
Reče sam rad na staró.
Mate pa debelo grlo,
Van saj' nekaj v guti strlo,
Pa podršte se mi dlan,
Stopetnajst van ali dan!

Včera sen se prehladila,
To pa vas ne briga nič.
Ste premalo obečali,
Telko bi že drügi dali,
Ali tak ga jas ne dan,
Neti drügin, neti van.

Odkot pa ste, gruba ženka,
Zdite se mi znani vi?
Ge pa moža ste püstili?
Lehko bi vi duma bili,
Naj bi moš na sejen ša,
Žjin bi prle shandlala.

Jas sen Bara tan is Cübra,
Gašparova žena sen,
Vi ste meni tüdi znani,
Kak po lici tak po dlani,
Moža pa mi püste vi,
Duma pijan un leži!

Jas man tüdi takšo zgago,
Ki ga pije preveč rad;
Rad bi, da bi ga zbüdila,
Pa sen spati ga püstila,
Sama sen na sejen šla;
Un bi preveč pija pa.

Neman časa dale z vami;
 Düja, jünček, ljubček moj!
 Drügač pelo bo poleno,
 Jas man duma hüdo ženo.
 Vi pa — ženo — hahaha,
 Zaj si baba lagala.

Meni se zareče včasi
 Pa ne škodi nikumi.
 Zaj pa hajdi! jas odiden,
 Tü nazaj van več ne priden;
 Sen premalo šacala,
 To za jünca vsaki da.

Čakaj malo, pa ne beži!
 Dan ti dvajsti pa še sto.
 Nečen, nečen, dale, dale!
 Kaj me duže tü žlabrale,
 Rajši drügin tak ga dan,
 Mojo tele, kak pa van.

No, pa bodi, daj mi roko!
 Ve še teko tüdi man;
 Peneze ti bon naštela,
 Znaš, ka rada bi ga mela;
 Ti na hardamaš pa daj,
 Ka bo pri jen sreče kaj!

Hardamaš si sama küpi!
 Bi me baba kregala.
 Že pa baba, hajtedeno,
 Da bi resen ti poleno,
 Pedjov dugih štiri, pet
 Tebi vrga v hrbet, det!

Miško Kate ne poslušša,
Pašča se je un dumu,
Duma janjko si je sleka,
V postelo se je zavleka,
Tak je čaka Katico,
Čaka, čaka, kaj to bo?

Dugo ravno ne je čaka,
Skoro prišla je dumu.
Vsa vesela je prignala
Jünca. Miško! je zezvala.
Un pa v svojoj posteli
Tak na vides slatko spi.

Ge paj' jünček? od čemera
Pita Miška Katica.
Keri jünček? naš je v štali.
So te Türki pozobali!
Ve ga nega, kakši kvar,
Ki sen mu prignala par.

Stani, Miško, hitro stani!
Ka ma ali v štaló šla.
Kak bon stana? daj mi hlače!
vidiš, ka man samo gače,
Da si skrila, beštja ti,
Hlače, pruslik, sükjo mi!

Naš je, Kata, toti jünček,
Ti me le za norca maš!
Vdrapjeno ma pravo vüho,
Vtrgano na kunci süho.
Le pogledni! vidíš ga?
Našega si küpila!

Kak paj' naš na sejen priša,
To mi ali zaj pove!
Vkra ga nešče je vün s štale.
Ve so dveri ropotale,
Gda pres hlač sen v hiži spa,
Te gaj' ravno odegna.

Mrska baba, vražja baba,
Čakaj Bara šentana,
Tan na Cübri Gašparova,
Ti zakleta süha sova,
Hitro iden k rihtari,
Ka do jo poiskali.

Kata, Kata, le ne hodi,
Polek mela boš še špot!
Püsti babo pa potrpi,
Črni naj jo jejo krti!
Ti boš že pozabila,
Drügin pa neš pravila.

Kaj je štela boga Kata,
Ki se špota tak boji;
Šla je sama iskat Bare,
Pa ne najde v Cübri pare,
Kata išče tisti hram,
Gašpara pa nega tam.

Tak je Miško ženo znora,
Srana sto no telko ranjš.
Je po malen vince pija,
Saki den korajžen bija,
Kata pa še zaj ne ve,
Da joj Miško ne pove.

Martinu Mešku,

kapelskemu gosp. župniku.

Stana sen o petih;
No o pol desetih,
Se na pot podam
Lepo tiho, sam.

Pa še bol gizdavo
Gnes zdigavle glavo
Kê se veseli
Vse pri Kápeli.

Da mi je po voli,
Iden gor po poli,
Proti Kápeli;
Ta me veseli.

Martina častijo,
Žjin se veselijo,
Keri včera pre,
Zakla gosko je.

Una tan na bregi,
Na prav lepoj legi,
Gizdavo stoji,
Širon krog gledi.

Dosta je Martinov,
Malo takših sinov,
Kak je poštenjak,
Gnešni godovnjak!

Krožice nalimo,
Martinu napimo,
Trčimo v okrog,
Naj ga živi Bog!

Negda no zaj.

G. Weixl prestavljen od sv. Križa v Lotmerk.

Minulo je podne, — Vūra na dve že gre,
Fantič po cesti pa — Ide haha!

Krénjega pesek gre — Dela mu veselje,
Šekasti veki je — Faroški pre.

Što pa ti to pove — Ve pa to pajbič ne;
Križoski je kaplan — Ve ga poznan.

Dol proti Lotmerki — Iti ga veseli,
Sebi na véselje — Fino van gre.

V Lotmerk gda priša, te — Vsegdar se vrna je,
Za pa van nede paj — Priša nazaj.

V Križovcih plakajo, — Weixlna čakajo,
Un pa jin da v slovo — svojo roko.

Nove hlače.

Po široken sveti hodin jaz rad,
Ve, lahko van hodin, da še sen mlad,
No, pa se ali te,
Novega dosti zve,
Lehko mi ali verjete to.

Sen Müro preplava, velko vodo,
Pa priša po malen sen pod goro.
Te znance sen najša tan,
Hodijo handlat k nan,
Tinek je bija, pri jen sen spa.

Je pločaste glave, smrkklavi skos¹
Široke ma vüsta, dugí ma nos,
Glih punčoh² bi pasa gor,
Nebi mu opa dol;
Ženla pač nebi naša se žjin.

Veš tan pa je doba ženkico le!
Pre Kuna je bilo ženi ime.

¹ vedno.

² cifrasti čevljški.

Hoj, da joj je prstan zlat,
Da jo je meja rad;
Ve mu je rada zbrisala nos.

Sta mela se rada, rada vsegdar,
Se svadila nesta jedva nigdar;
Pa le ednok skoro bi,
Malo mu že fali,
Žalosten grata Tinek, haha.

Prevelki je vida žegen vokrog,
Še deset let kumaj, deset otrok,
Zato pa ga žalosti,
Dere un zmisli si,
Odkod bo krūha, kaše za vse?

Se trūda je Tinek noč no pa den,
Da krūha zasluža dosta bi vsen,
No špara je krajcare,
V štünfo si deva je,
Hlače je nosa deset že let.

Pa zmisli si Kuna, k židovi gre,
Odajte mi sūkna, tiho pove;
Bon hlače prirezala,
Sama je šivala
Skrivoma moži za godovno.

Ha dragi no lūbi Tinek, moj moš,
Kak venda veseli grata mi boš,
Te, dere¹ zagledna boš
Hlače, moj lūbi moš,
Novega nekaj za godovno.

¹ kadar.

V nedelo je prišlo glih godovno,
Pa Kuna skimavle kaj zaj te bo?
Ve k meši de¹ Tinek ša,
Nede pre dugo spa,
Skoro oblačit bode se ša.

Hoj tüntadra tünta, tüntadrالا,
Ja, što mi je nove hlače le da?
Juj, lepe so, nove so,
Lepe so, nove so,
Hoj tüntadra tünta, tüntadrالا!

Pa prišla je žalost na veselje!
Preduge so jemi hlače bile.
Paj, hlače bi vtrga skor,
Tak jih je vleka gor,
Pa so se vlekke še zajn² peden

Popravite babe, ve se to da,
Če ker le kolčkaj pameti ma!
Odrežite en peden,
Hlačnic no, te pa ven,
Ka še bon k meši z novima ša!

Pa Tina zakašla, Dora klabük
Si zdrüčeni pegla, Kuna pa smük
Ti odbeži, skühje vün
Zmüzne se kak kopün,
Tinek pa mrmra, s starimi gre.

Za jin pa hitita žena in hči,
Ve niše rad meše ne zamüdi.

¹ bode.

² zanj = za en.

Viš! mati napre kašla,
Dora za joj capla,
Tinča ostane sama doma.

Pripravi za sküho, kaj vse, ne ven,
Prinesla je drva: skalani pen,
Poišče te škarje si,
Peden hlač proč zleti,
Hitro zarobi, vün odbeži.

Opravi se, k poznoj meši hiti,
Boji se, da predge ne zamüdi;
Od rane že prišli sta
Mati no Dorika,
No k svojemi deli vsaka hiti.

Je mati šla v štaló koze dojit,
No kozli polagat, da bode sit,
Ho, za pa je Dorica
Hlače odrezala;
Hitro zarobi, vün odbeži.

Čü, Dorica, hitro mati veli,
Ta k židovi beži! soli fali.
No za pa je mati še,
Škrnola hlačice,
Hitro zarobi, dene na klin.

Je vsaka na skrivnen rezala kraj,
No robila hlače, ka pa bo zaj?
Le v hrami tajiti ne,
Potli se vse zezve,
Dere že küga se pripeti!

No, tak se je ravno zgodilo tan,
Želeja sen to povedati van;

Je Tinek obleka si,
Hlače, parteka ti,
Ravno do kolen segale so.

Žnjeci.

Pri pognjeno jelatovje;
Na vpik že dol visi,
Pšenica dozorela je,
Se kmet je veseli.
Že srpi so nabrušeni,
So kose sklepane;
No žnjeci so naprošeni,
Je kredi vse.

Zaj gospodinja v kühjo gre,
Zaküri v peči si;
No hčerka krenje süče se,
Pomaga kühati:
Pogače, žüpo no meso;
Da teknolo bo vsen,
Napre že ven.

Gda zajtrk so opravili,
So sklede prazne vse,
Te dečki so zahuškali,
Zapele deklice,
Zaj žjenci se napotijo
Na pole, vštric so šli;
Pojdoč še si zapojejo,
Veseli vsi.

Zaj lepo se nastavijo
Na njivi kre meje;

Že ojstre kose švigajo,
Od rok jin delo gre;
Še deklice se paščijo,
Za jimi pa vezač,
Da v snopje klasje zbirajo,
Veselo pač!

Oj Micika, kak tiho si,
Ki pela si drugač;
Ka zaj še vūhi mi brni,
Zglasi sé sūh vezač.
Pa ti Nežula, hahaha,
Do grla sen te sit!
Pa kaj bi teko brbrala,
Raj hodi pit!

Le muči srpan gíngavi,
Ne veš do deset štet,
Pa rad bi nekaj frfra mi,
Ti nori stari det!
Raj pašči se, bak brbravi,
Ti sūhi potepūh,
Drugači bodo rekli vsi,
Je to vmajūh!

Ta lūnta, lūnta, lūnta, lūm
Si kose brūsijo,
Po doli pa rasplava hrūm,
Gda vsi zahuškajo.
Drgoč¹ se te zaženejo
Po njivi kakti ftič,
Ti prvi, ki na kunci bo,
Je Semenīč.

¹ opet.

Gda podne vūra bije, te
 Prikaže korpa se,
 Da hčerka nese obed, ve
 So žjeci lačni že!
 Pa štrūklov korpa puna je;
 No to bo teknolo,
 Zato k obedi sedite
 Le brš halo!

Še v pütri je pijače kaj?
 Zglasi se Vetrjak,
 Te Micika še meni daj,
 Ve rad ga pije vsak!
 Ne nagni preveč, ne do dna,
 Po redi dale daj!
 Še Tončka süho grlo ma,
 Jé ide zaj.

Zaj hvala Bogi siti smo,
 No krepko je telo,
 Še Stvarniki zahvalimo,
 Pobožno zmolimo!
 V imeni božjen te nazaj
 Se k deli vrnimo,
 Zadevalo¹ nan nede zaj
 Ve krepki smo!

Je sunce tak pripekalo,
 Ka v hrbet je žgalo,
 Pa žjece to ne motilo,
 Od rok je delo šlo.
 Ob petih so pojūžnali,
 Te želi so napre,

¹ klubovati.

No, zmes so se pošpajsali,
Kak kerí ve.

Gda sunce je zahajalo,
No mrak že blúzi gre,
Poželi so pšenico vso,
So djali proč kosé,
Le gospodinji venec še
Iz klasja rodnega,
Dekline hitro spletite,
Pa lepega!

Za lükiv¹ žetve letošje,
Joj to v spomin naj bo!
Naj spoti jo na žjece vse,
Ki letos želi so!
Pa vidvi ta jo venčale,
Kak venčanje že gre,
Mi bomo pa zahuškali
Na glas juhe!

Štrta božja zapoved.

Frančeki je Stvarnik bistro glavo da,
Močno telo, lepo lice, ino pa
Jako dobro pamet, srce iz zlata,
Pa nagnenje, da bi v šolo ša.

Mati je sirota, oča siromak,
Rada bi ga v šole dala, ali kak?
Kelko je otrokov, telko kumaj žlic,
Kruha malo, v mošji penes nič?

¹ delopust.

Pa duhovni oča so se smilili,
V šole so ga dali, no podpirali;
Kelko neso zmogli farmešter sami,
So poslali jin prijateli.

Leto teče, šola pa zred leton gre;
Pa se Franček šola, da je veselje!
V šoli čehek¹ daleč drüge prekosi,
Prvo premjo vsegdar un dobi.

V sprotoletji cvete, lepo zeleni,
Cvetje se počasi v sadje spremeni,
Sadje pa v jeseni rumeni —
Tak se Franček v moža spremeni.

V veken mesti imeniten je gospod,
Vse ga boža, lübi, vse časti povsod,
Vse ga išče, zove na pomoč,
Od palače do podrtih koč!

V zakon ga je zela lepa Micika,
Vrla pa bogata, stana žlahtnega;
Rada sta se mela, lepo lübila,
Srečna sta nezgrüntano bila.

Pa je priša včasi stari siromak,
Slabo ba oblečen, da ba ne bogat,
Pri gospodi ga je vidla Micika,
Pa joj: Što je? — mira več ne da.

Micka pita² Franca, što je stari mož?
Mislin, da resnico mi poveda boš!

¹ fantek.

² vpraša.

Ve poven ti, draga Micika,
Žjin si nekaj malo v rodi sma.

Micka pa si misli, Franc mi le taji,
Da resnico bi zezvedla, se boji!
Zato pa saj' straša, grata v lici bled,
Čakaj, bon že prišla ti na sled!

Minulo je nekaj tjednov, nekaj dni,
Micka ravno v kühnji sen pa ta hiti;
Pa si odpre dveri proti priklti,
No za klüko tisti moš drži.

Še za klüko sklüčen možek tan drži,
Že gospa ga pita, kan bi radi šli?
Tega pa van jas poveda ne bi rad,
Raj gospa, jas priden drügokrat.

Aj, ne hote nikan, tü počakajte!
Brščas¹ pa že mojga moža iščete?
To imate vina, pa si sedite
Doklč² pride, si počinite!

Starček milo zdehne iz hvaležnosti,
Vročé soze so mu stopile v oči;
Bledi no nemiren gleda na gospo,
Boječljivo čaka, kaj to bo.

Pa prilüдно stopi k jemi Micika,
Odkod pa ste prišli, ga je pitala.
Un pa: Hvala van za pitanje, gospa,
Na vogrskoj meji sen doma.

¹ znabiti.

² dokler.

Tan je domovina mojega moža,
Misli si gospa, no bol pogledne ga,
Zdehne, oh moj Bog podoben jemi ti,
Brščas, starček, jegov oča si!

Zvonec zaj nad dvermi rahlo zazvoni,
Še se čuje, še po priklti brni,
Pa je dveri Micka že odpirala,
Da bi moža notri spūstila.

S temnin ga pogledon je pogledala,
Žjin je, joča puna, v gorje hiže šla,
Pa je tijan ta pred jega stopila,
Vsa solznata mu je pravila:

Ti pa resen z menoj lepo ne ravnaš!
V kūhji mož je, ki ga dobro ti poznaš,
Zakapa¹ tajiš mi, što je, ne poveš?
Več tajiti tega mi ne smeš!

Duma na vogrskoj meji, kak si ti,
Tebi un je, jemi ti podoben si!
Zakaj se sramūješ, zakaj zaj blediš,
Reci što je! zakaj mi tajiš?

Ali vūpaš, pa mi reči, jas neven,
Če ti oča tvoj so, starček, jas poven!
Štrte ti zapovedi se ne bojiš,
Zato se sramūješ, no tajiš!

Nesen vūpa, Micka, ti povedati;
Misla sen si: — venda to odpūsti mi —
Sramovala bi se, da so siromak,
Zaj pa vidin, da ti nesi tak.

¹ zakaj pa.

Nanjč neves ti, kak zato se žalostin,
Če pa ali hočeš, ka ti odpustin,
Stopi pred očeta, roko jin podaj,
Prosi, da ti odpustijo naj!

Pa gospa še tega nanjč ne čakala,
Za roko ga je k očeti pelala;
Pred očeton je pokleknola na tla,
Un pa k joj — oba sta klečala.

Vsa ponižna prime žulnato roko
Starega očeta, no poljubi jo;
Prosi: Oča odpustite nama vse,
Pa naj starček blagoslovite!

Oča zdigne roko solznatmi očmi,
Ves trepeče, ginjen blagoslov deli;
Dekla v kuhji, ki je vse to gledala,
Pa je glasno se zajokala.

Ste vidli barona?

Ste vidli barona, hahaha?
Jas sen ga vida, pa se smeja,
Vešte¹ mostače ma,
Ne bi jih leki da,
Da bi mu plača štiristo ranjš.

Ma perje pod noson pa en mostač,
Temi se bote čudili pač.
Un pa se štima le,
Dere po cesti gre,
Da se mu smeje lahko štošte.

¹ veste.

Van kunja je jaha tak na šprancir,
V travi se zgene nekši hudir!
Pa sta se strašila,
Splašila obedva,
Vuša mu kunj je, beža v skoke.¹

Pribeža je v šumo, gosti ba les,
Kunj pa je beža, skaka kak bes.
Te pa zadela je,
Čuba² barona se
V hrastovo vejo, proč odleti.

Pa kaj bo pres čube zaj siromak,
Norca bi dela žjega si vsak.
Zato pa v Gradec gre,
Takši so tan možje,
Keri nareti znajo to vse.

So žive kokoši mesa en kos,
Jemi prišili notri pod nos.
Kakšna blaj' prle paj,
Takšna je čuba zaj,
Samo ka perje rase is žje.

Od potli pa nosi toti gospod
Brke pod noson ino perot.
Če pa bi ti še paj,
Takše mostače raj,
V Graci si čubo delati daj!

¹ kalop.

² ustnica.

Kitajska.

Hô¹ Vanek² desetici dve,
Le vzemi v roke obedve;
Za eno küpi mi tabak,
Klobaso pa za drugo tak!

Obe maš v roki, Vanek, zaj,
Le pašči se dumu nazaj!
Če prideš hitro, ti poven,
Ka sam klobase ne pojen!

Je priša Vanek že v štacün,
Obrkna³ hitro se je vün;
Je beža pitat dedeka,
Pa kero za tobak bi da.

Pač nesen misla, ka si tak
Nezgrüntani mi ti bedak!
Le küpi mi za kero češ,
Obe sta vglighni⁴, ve to veš!

Drgoč⁵ je priša že v štacün,
Drgoč obrkna se je vün;
Je beža pitat dedeka,
Klobaso v keru žep bi dja.

To je zadosti dedeki,
Našiba ritko Vaneki,
Da zviša se, na glas kriči,
Napokan joče, vün biži.

¹ nosni ô pomeni, glej.

² Ivanek.

³ obrnil hitro.

⁴ enaki.

⁵ drugokrat, opet.

Kcoj pride oča Vaneka,
Nemilo¹ gleda dedeka,
Potegne šibo s šampeta,
Pa se napoka samega.

Pa si znoreja, ali kak
Nezgrüntani mi ti bedak!
Kak more biti² samega,
Če človek pravo pamet ma?

Oj oča, nesen jas bedak,
Napoka pa sen sebe tak;
Da le sen sina vašega
Napoka, kak vi mojega!

Vogledi.

Fašenk že blüzi gre,
Treba mi je žene;
Šla ma³ paj vogledi;
Kera ma mošje tri
Srebrnih tolarov,
K tistoj ma šla.

Kaj si prebiraš tak,
Šepasti mali bak!
Kera ma tolare
Gruba,⁴ rdeča je,
Nanjč ne pogledne te,
Šepasti bak!

Če bo rdeča, kak
Vžiti cveteči mak,
Lepa, kak rožica,
Pisana trütrica,
Te ma kjoj vogledi
V sredo paj šla!

Za te je Miškova
Združena Barbara,
Priličen najbol par,
Kakši si ti pajbar,
Kakši si ti pajbar,
Prilčen par!

¹ v dobrem pomenu = namilo.

² našibati, tepsti.

³ boma = bova.

⁴ lepa.

V Mačkovci je doma	Prišla sta vogledi,
Vrednosti nekaj ma:	Kumaj Balaš zguči,
Šekasto puciko, ¹	Že dva je Barbara
Sivkasto mujciko;	Z bernicoj pokala,
V lici je robava,	Kumaj da vujšla sta
K tistoj ma šla.	Bita dumú.

Napitnica.

Bog je trsek stvara, — Noe ga vsadi,
 Jemi nega para — Gda v jesen zori;
 Svetlo grozdje žuto — Širom rumeni,
 Ki napuni puto — V mošt se spremeni.
 Svetlo grozdje žuto
 Širom rumeni,
 V slatki mošt se spremeni.

V slatko tekočino — Mošt se spremeni,
 No postane vino, — Ki nan da moči;
 Zato pa nalimo — Krožo Petreki,
 Petreka napijmo — Bog ga naj živi!
 Zato pa nalimo
 Krožo — Petreki!
 Petrek, Bog te naj živi!

Vzemi krožo v roke, — Nagni kupico,
 Zini na široko, — Ka de leži šlo!
 Bog je vinček stvara, — Ka nam moč deli;
 Nede zdravja skvara, — Le pres skrbi pi!
 Bog je vinček stvara,
 Ka nam moč deli;

¹ mala svinja.

Le do dna ga Petrek spi,
Spi, spi, spi, itd.!

Spijmo do dna.

Namen te popevke je, ohraniti, kako se kaj v goricah imenuje, n. p. hobač, otep itd. Razdeli se lahko, in po tej razdelitvi poje posamezno: Rez, kop, kal, bratva, konec.

Rez.

Zima že kunci gre, — Pa mi na veselje
Škarje nabruša je — Arnuša že.

Ojstre kak britva so, — Da mi od rok bo šlo,
Dere jaz reza bon — Kakti mašin.

Trsje na bregi je, — Z rozgami čaka me,
Da se obrežejo, — Že se müdi.

Res če zamüda bi, — Bilo bi žalosti,
Rozge bi jokale — Vroče solze.

Zato pa hajd na res, — Doklč ne v me zgiles;
Toti bo letos kunj, — Ovi reznik!

Püsti mu oka tri, — Takši reznik rodi,
Grozdje ma drügokrat, — Keri ma dve.

Kop.

Potli za mesec dni — Vsaki na kop híti,
Keri pa zamüdi — Pride v otep.

Dere se genejo¹ — Oka že ženejo,
Žute postanejo — To je hobač.

¹ tudi se pravi: Oka že napinjajo.

Un pa boječi je — Malo ga tekni se,
Včasí ti odleti, — To je otep.

Zato naprosmo si — Prle kopače mi,
Gda že hobađ brni, — Kvar se godi.

Gda so kopači vsi — V vrsto rastavleni,
Vrsta rastegjena — Jan se veli.

Ravni na pravo¹ ti — Jan ar svoj red drži,
Drugač na levoj se — Repar smeji.

To pa kobil² je — Micika zdere se:
Sühega trsa pol — Žagico se!³

V lepem skopali smo, — Bogi zahvalimo!
Lehko se presüši — Končana kop.

Kal.

Rozge že ženejo, — Grozdje nastavljajo,
Letos za tretjin⁴ že — Peron⁵ je grozd.

Ravno kak detece — V zibiki zible se,
Z grozđjom se senpata — Rozga maja.

Da joj ostane moč, — Ka se ne vtrga proč,
Treba opleti jo — Zvezat za kol.

Z rezjoj no pletvijoj — Trsje pokončajo,
Zato pa vüčeno — Reži no plej!

¹ Janar je lahko tudi na levoj, kaka je lega. Repar kopa kraj že skopanega, janar po neskopanem drži red, da se kopači ne mešajo s preširokim redom.

² nekaj suhega trsa, ki se mora odžagati.

³ sem.

⁴ posebno ugodno,

⁵ listom.

Dozda¹ še slepo je — Lübo nam grozdíče,
Dere razcvete, te — Odpre oči.

Najbol nèvarno je, — Dere pripravla se
Grozdiče k cveti že, — Molimo te!

Prle kak batek² se — Ravno raspüsta je,
Če ga té dež dobi, — Grozdek vmori.

Batki zežnjavijo, — Hitro rjavi so,
Pa se osiplejo, — Zginili so.

Kumaj rodilo se — Grozdje na rozgi je,
Dež ga nesmileni — V cveti vmori.

Če pa nam grozdíče — V lepen ocvelo je
Hitro obriše si³ — Jagode vse.

Kak da po ličeki — Zbrisani grozdeki
V kakih štirinajstih dneh — Grašijo⁴ se.

Vreme je ugodno — Jagode v moki⁵ so
Svetle postanejo — Mecajo se.

Bratva.

Eden grozd rumeni, — Drugi se plavi,
Skoro že zrelo bo, — Slatko kak med.

¹ do zdaj.

² popek.

³ po cvetu ostane nekoliko časa osušeno cvetje, pestič in prašniki na jagodi; ko to premine in postane jagoda čista, se grozdje obriše.

⁴ postane grozdje tako debelo, da se grozd ne more več po koncu držati, ampak se pripogne na vzdol.

⁵ Predno grozdje mehko postane, se napravi na njem nekaj moki podobnega. Čudno, Panonci pravijo mela, a grozdje je v moki.

Püčele si nabi, — S kropon zapari si,
Skotaj po redi je — V hladne kleti!

Skoro boš puna je, — Bratva začinja se,
Vse se je veseli, — V vrhe hiti.

Eni še berejo, — Drugi že prešajo,
Tretji pa slatki mošt — Pela dumu.

Da se ne razleti — Püčel, prijatel, ti,
Moga boš fnošati¹, — Močen je mošt.

Dere pa mošt že vre, — Dober za piti je,
Ali zapomni si — Rado gre vün:

Kapa skos pilko gre, — Takša kak setovje,
Ali kak to diši — Vinski je cvet.²

Če pa nastane šüm, — Vuša ti cvet je vün,
Slaba pijača bo, — Kisel že mošt.

Kunec.

Dere kopali smo, — Lüšno je te bilo,
Pa še bol lüšno je, — Dragi moj zdaj.

Franček in Micika — V jani sta par bila,
Prvokrat vidla te — V jani se sta.

Devčica no pajbar, — Stopla sta pred oltar,
Včera si roke sta — V zakon dala.

Žena pa moš sta zaj, — Mošta prinesi paj,
Jima na zdravje vsi — Spimo do dna!

¹ pilko odtikati, drugače se zdigne mošt, in teče z vso silo, kakor skoz rokav.

² Da vinski cvet ne izteče, se mora paziti, drugače je vino kiselo.

Koline v Veržeji.

Jas sen čüja včera od Veržeja glas,
Ka do tan koline služili za vas,
Pa sen tüdi jas vesel za vami ša,
Tüdi meni bo jih Lovro¹ da.

Micka! pravi ženih, boma v farov šla,
Na gostüvanje lüdi ma vabila,
Drügi pa prezetno hodijo na bal,
Veselijo plesa se, no šal.

Nan pa rajši eden vsaki četrtek
Dobrih krvavic ponüdi v slatki tek
Pleše svet, nori, pa mi kolinimo
No pri tem prav dobre vole smo.

Mešniki pač resen, to so fajn lüdje,
Vsaki pošten ide lahko fraj med je,
Žjimi pogovarja se no veseli,
Pa še kakšno čunto² tan dobi.

Šestdesetletnica

g. župnika Janžekoviča, v Veržeji 1. avgusta 1902.

V zibelki se zible dete, slatko spi,
Že je staršo, kak se hitro prebüdi,
Kajti vüra ide no napre hiti,
Kaže hipe naše starosti.

Za metüli skače čehek, rožice
Trga, püšlc dela no veseli je,

¹ župnik Janžekovič.

² kost.

Kumaj pa prskače k svojoj materi,
Že drgoč je nekaj stariši.

Kajti, trk trk trk, trk trk trk, vüra gre,
Pa za vsakin trkom smo starejši že,
Venda malo jih je, ki te starosti,
Kakšne Lovrenc, bi se včakali.

Prvega avgusta devetnajstodve
Sproži se na steni vüra, pa pove:
Zaj Janžekovič je Lovro šestdeset
Lepih preživeja svojih let.

Malo jih je, malo v takoj starosti,
Kí bi črstvi bili, kak si Lovro ti,
Vrli no ponižni, kak si ti, bili,
No ga vsi, kak tebe ljubili.

Zato po smo prišli vsi prijateli,
Da veseli bi ti to povedali:
Kak ti vüra je odbila šestdeset
Naj še najmanj trikrat deset let!

Nekdaj in zdaj. II.

Ko je postal g. Weixl župnik pri Sv. Križu na Murskem
polju, kjer je pred par leti poprej opravljal prvo svojo
službo kot kaplan.

Ko se poslovil je,
V Lotmerk preseli se,
Kam je šel Bogu vdan,
Mladi kaplan.

Pá¹ odišel nam je Weixl
V mesto, starodavni Ptuj.
Krči srce se, žaluje,
Komaj solze zadržuje,
Ktere v curkih tečejo,
Jemu v žalostno slovo.

Zdaj.

Si odložil težek križ
Mladi, — župnik si postal
Dobil faro: Sveti Križ,
Da ne boš več žaloval.

Opet so te v Križevcih
Ravno tisti čakali,
Pa vesel obraz je vseh,
Ki popred so plakali.

A na delo, dragi moj,
Dokler čvrst in zdrav še si,
Boja, truda se ne boj,
Boj si zmago pridobi!

Glej, pod oknom lilja mi
Lahko opet razcveti,
Srce pa kak sveča ti,
Samo enkrat le gori.

Plačo tu si že dobil,
Ali tam še čaka te,
Pa še tam jo boš dobil,
Če boš dobro zvršil vse.

¹ zopet.

Dosta dela čaka te :
Mursko polje tebi dam,
Rado bo te melo vse,
Če boš narod čuval nam.

Tridesetletnica duhovništva in 25 letnica doktorata

g. Dr. Franca Feuš, knezoškofijskega duhovnega svetov-
valca in profesorja bogoslovja v Mariboru, 6. avgusta 1905.

Skorej kak bi včeraj bilo,
Pa že trideset je let,
Da se vse je veselilo
Tukaj, kakor danes spet.

Prvo sveto mešo brali
Primicjant so mladi te,
Pred oltarjem prvič stali,
Kinč vesi cezanjevske.

Sveto pismo zdaj učijo
Že profesor mnogo let,
Dalječ na okrog slovijo
Doktor let že petkratpet.

Kaki dobrotnik ste bili
V teku tridesetih let,
Kelko nam dobrot storili,
Kdo zamore to prešteti!

Cirkev vsa blišči se v krasu,
Lepi trajni v njej je tlak,
Vaše delo v totem času,
Veseli se tega vsak.

To je krona, ki na glavi
 Vašej nežno zdaj sloni,
 Venec, ki v denešnji slavi
 Vašej krasno se blišči!

Z dēli teh zaslug obdani,
 Stopili ste pred oltar,
 Da dar'vali Bogu vdani,
 Bi mu najsvetejši dar.

Ni očetu dano, mami,
 Da bi v cirkvi zdaj bili,
 Pa se mi in žlahta z vami,
 Brat nō sestra veseli.

V mešnem stanu ste živeli
 Dozdaj let že trideset,
 Bog daj, da bi preživeli
 Slavnih let še petdeset!

Ivanu Skuhala,

dekanu ljutomerskemu v slovo.

Kaj ste gledat šli,
 Vsi tak žalostni?
 Ali svatevce,
 Ki so spremljale,
 Ali svatevce,
 Ki so spremljale
 Sneho venčano pred oltar?

Saj zvonilo ni
 K meši svatovski,

Saj so igrci
Zaigrali ne,
Saj so igrci
Zaigrali ne
Samo eden¹ zvon je zapel.

Velki zvon zvoni,
Ljudstvo gor budi;
Vstani ljudstvo ti,
Zalostno zvoni,
Vstani, ljudstvo ti,
Žalostno zvoni,
Vaš dekan so v večnost šli!

Moli, ljudstvo ti,
Tak mu zvon veli,
Za pokojnega,
Da jim Jezus da,
Za pokojnega
Da jim Jezus da,
Za plačilo tam, večni mir!

Slovo od Micike Pušenjak,

izgledno pobožne deklice in cerkvene pevke, umrla 1905.

Negda sen čuja na bregi,
Ge trsje do mojih meji;
Lepe pozdrave po šegi,
Kak vera krščanjska vüči:
Na veke nan bodi pohvaljeni ti,

¹ Še je bila zjutraj 18./2. 1903. tema, ko so z velikim zvonom zazvonili, v znamenje, da je izdihnil svojo dušo pastir črede ljutomerske.

Ki zá nas preлива na križi si kri,
Jezus ti, Kristus sin božji,
Zveličar naš, Odrešenik!

Ge pa so glasi záj mili,
Ki tak me pozdravljali so,
Z vúst se namilo glasili,
Da van je ginljivo bilo?
Gorica še izda na mojo meji,
Ah, Micika Pušenjak, tebe pa ni;
Telo smo tvojo odnesli
No mrtvo v grob hladni djali.

V Celje Marijino hodla
Na božjo pot, Micika, si,
Misel pobožna te j'vodla,
Spomin' pa na steni visi.
Pogledni pa Gera, ge palca je zaj,
Ki vama veselje je bila negdaj! —
Nega je nigi na steni,
Pri Miciki v grobi leži.

Najšle pri joj ste zavetja,
Dekline, po noči po dne,
Vüčile se lepega petja,
Ki daleč zezvedlo se je.
Gotovo deklina solzile ste se,
Od njene ločitve čüle gda ste,
Gda so zvonovi zvonili,
Naznanjali Micike smrt.

Tenko se lepo glasija
Je srebrni čisti jen glas,
V cirkvi pri meši būdija

¹ romarska palica.

Je verne k pobožnosti nas.
Gda jetika vničila jeni je glas,
Je jokala v cirkvi, to vida sen jas,
Zaj pa se jočimo, dragi
Farani, za Miciko mi!

Vrla je bila, to znamo
Deklinan je bila v izgled,
Resen jih malo imamo,
Ki tak zapüstile bi svet.
Je dosta trpela v betegi, to ven,
Pa srečni bi bili, povedati smen,
Tak če bi negda mi vmrli,
Kak Micika Pušenjak je.

Prosimo to te, devica,
Da moliš v nebesah za nas!
Prle prijatelca Mica,
Da rada še zaj nas imaš!
Mi molimo zá te, po tihen, na glas,
No, tan pa ti, Micika, prosi za nas,
Vidimo da se na sodbi
Na právoj zebrani enkrat!

Prvo- in drugokrat.

Ko sem prvokrat — Jaz, še celo mlad,
S svojoj mamikoj šel, v cirkev Boga zvát
V dolgoj robači, — Lepo likani,
Te sem skakal jaz vesel!
Pa je res bilo, — Da še ne tako,
Ko sem z mamó šel, — V cirkev ves vesel,
Te sem si želel, — Da bi sladko pel
Kakor angelci z nebes!

Ko sem v šoli bil, — Da bi se učil,
 Kar je pač potrebno, da bi srečen bil:
 Vere, pisat no, — Kar je že bilo
 Dobro, no koristnega. —
 Rad sem se učil, — Pa še raj bi bil,
 Tam, ki mamika — Gređice ravna,
 Ali oča so — Rekli mi tako:
 Petrek uči se lepo!

Ko je končana — Prva zgoja ta,
 Pa sem moral biti že za hlapčeka,
 Sem pa res oral, — Če še ravno mal,
 Da se vsi so čudili.
 Rad sem rano vstal, — Ne nikdar zaspal,
 Rad kobilice — Sem počesal vse,
 Sem zažvižgal si, — Pel na njivici,
 Ko sem teški plug ravnal.

Že prestari skor, — Šel sem v Maribor,
 Da bi na gimnaziji, dalje se učil,
 Tu sem slišal jaz — Pretreslivi glas,
 Da so vmrli mamika.
 Oj, sem jokaj jaz — Cele dni na glas,
 Sem se žalostil, — Dosta solz prelil,
 Da so mati mi — Že iz sveta šli,
 Ko sem v tretji šoli bil.

Dvakrat deset let — Sem spoznaval svet,
 Pa očetu v roko segnoj sem v slovo.
 Prišlo pa je tak, — Ker postal vojak
 Sem, in moral k polku v Trst.
 Te očetu jaz — Gledal sem v obraz,
 V mili ino bled, — Znal se v njem je sled
 Moške žalosti, — Ker njih to boli,
 Mešnik da ne bom postal.

Ali svet ne zna, — Kako Bog ravna,
 Ki voditelj je, in vsakemu da stan:
 Sem dobil talar, — Stopil pred oltar,
 Sveti mešni red dobil.
 Zdaj drugo oč sem šel — Nikdar tak vesel,
 V cirkev Boga zvat — V dolgoj robači,
 Ali mati vi, — Vas zdaj tukaj ni,
 Kak ste bili prvokrat.

V pokoju.

Tam v kamrici tesnoj	Tam v cirkvi sem stopil
Sem rano jaz vstajal,	Pred sveti oltar.
Prekrižal se z desnoj,	
In zmolil Boga.	Za mater očeta,
	Za brate in sestre,
Sem Bogu daroval	Za žive in mrtve,
Vsa dela po dnevu,	Sem jaz meševal.
Trpljenja, molitve,	
Na dober namen.	Med svetoj daritvoj
	Jaz v vice, nebesa,
Sem črevlje obul si,	Sem v duhu prihajal,
In hlače nateknil,	Kre tebe o Bog.
Telovnik oblekel,	
Zakapčal talar.	Nevreden sem klical,
	Pa, Oče nebeški,
Sem psalme odmolil,	Jaz, Tvojega sina,
In v srcu se skesal,	V daritvi z neba.
Na palco naslonil,	
Slabotno telo.	Pa, ker si usmiljen,
	Ti, oče nebeški,
Tak v cirkev sem plantal,	Te skesani prosim
In s srcem trepečim	Odpusti mi to!

Najlepša stvar božja.

Lepi je božji dar,
Gótovo vsaka stvar,
Ktero usmileni
Stvaril je Bog.
Travnica zeleni,
Krasno drevo cveti,
Roža lepo diši,
Čaren je log.

V logi slavičeka,
Gnezdo si delata,
Milo si pojeta:
Tü, tü, tü, tü.
Poleg pa kos skakla,
V gnezdi že mlade ma,
Kelko si truda da,
Da jih zredi.

Gledi tam hupkača,
Krono na glavi ma,
Pa se priklanja ti,
Poje: hup, hup!

Podprda pribeži,
Z mladimi na vrati,
Najšla je zrne tri,
Skliče jih skup.

Kam se obrneš le,
Stvari te vesele,
Ki jih usmileni
Stvaril je Bog.
Ta-le te preživi,
Ona lepo cveti,
Divno jen cvet diši,
Daleč vokrog.

Stopi pa čvrst pajbar
Z deklico pred oltar,
Da jej svoj zakonski
Prstan poda.
To je najlepši par,
To je najlepša stvar,
Tej se enaki par
Najti ne da.

Krst.

Mati je rodila hčerko,
Lepo malo pučico;
Prišlo je veselje veko,
V siromaško kučico.

Veselila oča, mati
Sta se zdrave deklice,

Štela jo krstiti dati,
Ali kume nega še.

Sta jo dolgo že prosila,
Un in una skrivomaj,
Pa le nesta je dobila
Hčerki kume še dozdej.

Da sta bila siromaka,
To zadosti je bilo,
Ka se branila je vsaka,
Neštla iti na kumstvo.

Z lastnoj krvjoj bi krstila,
Dete, tebe, maličko,
Solzami te poškopila,
Če bi to te krstilo.

Puna joča mati reče
No zdihavle žalostno,
Te pa jemi še priteče
Vroča solza na oko.

Rožnikranc si vzame v roke
No pobožno moli ga,
Pride do gore visoke,
Gde stoji kapelica.

Kakšno žalost v srcu nosin,
Mati božja, to ti znaš!
Dugo jaz že kumo prosin,
Ali ti ge kero maš?

Polek sebe zaj zagleda
Moža, ki pri jen kleči,

Starček je, ga milo gleda,
Lübeznivo zgovori:

Zütra ob desetih pridi
Pa prinesi hčerkico,
Tan, ki že se cirkev vidi,
Čakala te kuma bo!

Bogi oča nese dete
V strganih plničicah,
Pa pojdoč so se sprhnete,
Spremenile vse na mah.

Bela svila so postale
Slabe peče skrpane,
No po njih so se poznale,
Zlate rože natkane.

Kuma zeme dete v roke,
Se deteti nasmeji;
Peče si zravna široke,
H krsti v cirkev žjin hiti.

V cirkvi stopi pred razpelo,
Križanega gor gledi,
Gibati se je začelo
Telo, s križa se spüsti.

Kaj si prišla, draga mati,
Kaj od mene tü želiš?
To te prosin, sin moj zlati,
Da to dete mi krstiš!

Svetla zarja je nastala,
Takak sunce se žari,

Dete mati je držala,
Sin jen, Jezus, ga krsti.

Sprevod.

Bija je negda en künšten,
Svetnike je dela z lesa;
Dela un mantre je božje,
Da jegovin bilo ne par.
Se čüdilo jin je, solzilo solze,
Na prsi vse trkalo, zgrivalo se.
Mrtvo to telo na križi,
Kak živo pred teboj visi.

Žilica vsaka se pozna,
Rastegnjeno tak je telo,
Strašno so zvinjeni sklepi,
Iz ran pa se krv rdeči,
Vso lice je blede, prepadnjeno je.
Ah, grenkí boj smrti se pozna na njen,
Oči le na pol ma odprte,
Sam mrtvec tak gleda iz jih!

Têsa, zrezava na tihem,
Je v hiži zaprtoj un sam,
Níhče ne moga do jega,
Gda dela je mojster Boga.
Le enkrat je gledala dekla skos ključ,
Paj' vidla na križi pribito telo,
Z nožon gaj' v srce zabodna,
Te ravno, gda gledala je.

Zgene na križi se telo
 No, vroča krv z rane kipi;
 Glava mu zleze na ramo,
 Na lici smrt grenka leži.
 Zaj hitro je vzeja un gletvo v roke,
 Na njega je gleda, povzeja glavo;
 Tak je povzeja prestrašno,
 No grenko smrt križanega.

Dekla strepeče, zajoče,
 Ve¹ oča so jeni bili,
 Prišli obiskat so hčerke,
 Od daleč z visoke gore.
 Je mislila, ka so že duma drgoč,
 Vesela, ka tak še so zdravi bili,
 Zaj pa na križi visijo,
 Pregučati nemrejo več.

Vüre so tekle počasi,
 Treh dnevov treh dugih noči,
 Štela je hčerka k očeti,
 Pa dveri zaklenjene so.
 Že štrte je noči prav kesno bilo,
 Te širi po hrami mrtvaški se slab;
 Vleka je mojster očeta,
 No v skrivno ga jamo spusti.

Gledala to je nesrečna
 Hči, skrita za temoj lūči;
 V srce jo bitko zabodne,
 Gda telo ropoče navzdol.
 Še tisto noč s hrama na tihen zbiži,
 Poišče no skliče od daleč lūdi;

¹ saj.

Jamo so skrivno odprli,
Med mrtvimi najšli oče.

Kósti na kúpe no črvi,
Svedoki prežalostni so,
Kelko jih tak je zakopa,
Da večni Bog samo le ve.
Zaj prišlo na svetlo je, kaj so godi,
Kak kole na skrivnen ti mojster lüdi;
Dela da božje je mantre,
Ki para na sveti jin ne!

Nesli so v trügi očeta
Na žegnani brütif možje;
Hčérka le hodi za jimi,
Se joče no briše solze.
Pa s hramov vso lüstvo na cesto hiti,
Na prsi se trka, ponižno kleči —
S sprevedom ide krvavi
Za trügoj naš Odrešenik.¹

Odkod tje.

Kar na svetu je, premine,
H koncu vse hiti in zgine;
V teku ide,
Več ne pride,
V svoj začetek odhiti.

Grem na polje, tam cveteče
Rože, pred lepo dišeče,

¹ Tako so nam pravili moja mati, ko sem bil še mali fantek. Nekteri, ki so slišali to popevko, so trdili, da so tudi oni že slišali nekaj podobnega.

Oveneale,
So strohnele,
Cvetja nežnega več ni!

Jablan, grušek, celo trumo,
Hrastja, brestja, celo šumo,
Je nemila
Ognja sila,
Spremenila že v pepel.

Kje so naroda prednamci:
Matere, očeti, znanci?
V grobu spijo,
Tam trohnijo,
Da v zemljo se spremenene.

Telo prah, pepel postane,
Dušo Bog gor k sebi vzame;
Telo tokraj,
Duša onkraj
V svoj začetek odhiti.

Konec.

Plavajo oblaki gosti po obnebu, solnce se je skrilo, zlato solnce. V šumah ne hladi več senca, listje je odpadalo z drevja, mrzel veter brije, led pokriva mlake. O, pomlad zelena, ti dišeča, kje je tvoje cvetje nežno? Zginilo je kakor sanje!

O prememba ta, spanje smrtno to, v naravi! Po širokem polju nam, po hostah tihih, v vsakem kotu glasno govori, in resno pravi nam besedo: Kje so zdaj, ki v kratkem še srečni in v nesreči so živeli? Zginili so kakor senca!

In pri srcu mi je hudo, tako težko! Nič prijetnega, veselega se ne oglaš. Kje so dnevi mojih mladih let, kje mladosti si spomlad, kje cvetoče lice? Zginilo je, kak pred solncem zarja!

Zginil je prijetni letni čas. Žnjecev ni na polju, ne razlega koscev petje se. Srp za tramom dremlje, kosa rjavi na klinu! — Kdaj pa kosa smrti, ojstra bridka kosa smrtna mene bo zadela? Menda skorej že. Kje tedaj pa bodo moje bede, kje trpljenje, tuge, kje potekle solze? O da spremenile bi se v venec nevenljivih rožic tam, v nebeškem vrtu!

POPRAVEK.

- Štrta božja zapoved — stran 48: v 5. kitici v 3. vrsti
mora stati pred rumeni »zrelo«.
- „ „ „ stran 48: v 6. kitici v 3. vrsti
pred zove »vse ga«.
- „ „ „ stran 49: v 9. kitici v 3. vrsti
pred Micika »moja«.
- Žnjeci — stran 44: v 2. kitici manjka predzadnja vrsta:
»Ki k mizi punoj sedejo«.

KAZALO.

	Stran
Iz naroda za narod	3
Gda sen mali bijo	9
Dren	10
Na Cven	10
Gda še mala sma bila	12
Rihtar	14
Žena nosi hlače ali Videk jaše lintvorta	18
Naša zabava	25
Kak je Miško ženo znora	30
Martinu Meško	39
Negda no zaj	39
Nove hlače	40
Žnjeci	44
Štrta božja zapoved	47
Ste vidli barona	51
Kitajska	53
Vogledi	54
Napitnica	55
Spijmo do dna	56
Koline v Veržeji	60
Šestdesetletnica g. župnika Janžekovič	60
Nekdaj in zdaj II.	61
Tridesetletnica duhovništva in 25 letnica gosp.	
dr. Franca Feuš	63
Ivanu Skuhala, dekanu ljutomerskemu v slovo	64
Slovo od Micike Pušenjak	65

	Stran
Prvo- in drugokrat	67
V pokoju	69
Najlepša stvar božja	70
Krst	70
Sprevod	73
Odkod tje	75
Konec	76

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000512908

NAR. IN UNIV. KNJIZNICA
Ljubljana

44735
+ pril.